

právo, jehož pojišťovatel použití může, ale nemusí (srov. sb. n. s. 8276, 8766 a j.). O takovém právu pojišťovatelově bylo by lze mluvit jen u premií následných (Sb. n. s. 6016, 6771, 10.212 a j.). Stranám ovšem není zabráněno, by se, nebyla-li premie zaplacená včas, nedohodly, že má pro tentokráte sejít z ustanovení o preklusivní lhůtě a že tudíž smlouva přes nezaplacení premie má trvat dále. Že k takové dohodě došlo výslovně, nebylo však tvrzeno, a že k ní došlo mlčky (§ 863 obč. zák.), nelze usoudit z toho, že žalovaná povolila žalobkyni splátkové zapravování premií a že v září a v prosinci 1927 byly vyřízeny dva nastavší škodné případy, neboť povolení splátkového zapravování premií bylo jednostranným úkonem žalované pojišťovny, na který žalobkyně, nezaplavši vůbec nic, ani mlčky nepřistoupila, a ve vyřízení oněch dvou případů, z nichž ostatně jen o druhém jest jisto, že byl vyřízen po dospělosti první premie, nelze spatřovati onu mlčky projevenou dohodu, zvláště an, jak vysvítá z korespondence, právní poměr mezi stranami nebyl vyjasněný (žalobkyně žádala dopisem ze dne 17. prosince 1927 o vysvětlení a byla v této příčině dopisem žalované ze dne 20. prosince 1927 odkázána na úřední místnosti žalované), a žalobkyně pojistku nově ujednanou vůbec neuznávala (dopis ze dne 18. května 1928 a její stanovisko hájené v samém sporu). Nebyla-li však splatnost premie odsunuta smluvně na určitý den (Sb. n. s. 6289), a nedošlo-li ani mlčky k dohodě, podle níž pro tentokrát nemělo platit ustanovení § 6 písm. d) všeob. poj. podm., zanikla smlouva, jakmile první premie do tří měsíců ode dne dospělosti stanovené v pojistce, tedy ode dne 20. června 1927, nebyla žalobou uplatněna, což se nestalo, ježto žaloba Ck II a 508/28 byla podána teprve dne 21. září 1928. Zanikla-li pojišťovací smlouva již tím, že nebyla zažalována zavčas premie první, netřeba zkoumat, zda včas byla zažalována premie druhá (následná).

Čís. 11156.

Zadržovací právo podle § 471 obč. zák. není právem věcným, ani právem na přednostní uspokojení, jež by po případě bylo lze uplatnit podle § 258 ex. ř.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1931, Rv I 1288/30.)

Žalobkyně, faktorka ručního vyšívání, pracovala ve mzdě pro firmu W. V exekuci proti firmě W. bylo u žalobkyně zabaveno prádlo, zpracované z materiálu dodaného jí firmou W. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném svém právním zástupci náhrady škody, mimo jiné proto, že neuplatnil její přednostní zástavní právo k zabavenému prádlu. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Zadržovací právo podle čl. 313 až 315 obch. zák. nepřichází v úvahu, poněvadž, nehledíc k tomu, že žalobkyně není obchodnicí, nejde o oboustranný obchod. Žalobkyně to ostatně ani netvrdí, nýbrž opodstatňuje

žalobu poukazem k ustanovení § 471 obč. zák., podle něhož může, kdo je povinen vydati věc, k zajištění svých dospělých pohledávek vzniklých způsobem tam uvedeným, ji zadržeti s tím účinkem, že může býti odsouzen k vydání jen proti vzájemnému plnění z ruky do ruky. Nejde tedy o právo věcné pokud se týče právo na přednostní uspokojení, jež by po případě bylo lze uplatnit podle § 258 ex. ř., a byla žalobkyně tímto zadržovacím právem chráněna jen proti své dlužnici firmě W., proti ostatním jejím věřitelům jen potud, že nemusila dopustiti soudní zabavení věci, jež zadržovala (§ 262 ex. ř.). Než žalobkyně dopustila zabavení věci u ní jsoucích, a to podle zjištění prvního soudu odvoláním nenapadeného dříve, než se v této příčině obrátila na žalovaného jako svého právního zástupce, a tím zavinila si případnou škodu sama. Podle toho, co uvedeno, nezáleží na tom, že žaloba podle § 258 ex. ř. žalovaným nebyla podána a že nárok žalobkyně nebyl přihlášen a uplatňován při rozvrhovém roku.

Čís. 11157.

Pro nárok na náhradu škody proti obci v Čechách, jež byla pověřena správní exekucí nuceným vyklizením z bytu, nařízenou správním úřadem, ježto dům hrozil sesutím, není přípustný pořad práva, a to ani proti obci, ani proti jejímu starostovi, pokud tento nepřekročil svou úřední činnost.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1931, Rv I 1421/30.)

Žalobkyně domáhala se na žalované obci V. a na jejím starostovi náhrady škody z vyklizení bytu. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením jako zmatečné a odmítl žalobu.

D ů v o d y.

Podle obsahu žaloby a přednesu žalobkyně v první stolici domáhá se žalobkyně na žalovaných náhrady škody z vyklizení z bytu. Uvádí, že škoda spočívá v tom, že byvši vyklizena z bytu, musila se stravovati a bydleti u cizích osob, že musila prodat část svých svršků pod cenou a posléze, že vyklizená část jejích svršků nebyla žalovanými řádně a bedlivě v uschování opatrována, takže část jich se ztratila, část jich byla poškozena. Napadený rozsudek v souhlasu s rozsudkem první stolice zjišťuje, že šlo o nucené vyklizení bytu, žalobkyní obývaného, nařízené žalované obci úředně, t. j. podle obsahu spisů okresním úřadem (okresní správou politickou) v M., poněvadž domek byl, jak rovněž z obsahu spisů vyplývá, ve smyslu § 125 zák. ze dne 8. ledna 1889 čís. 5. z. zák. pro Čechy prohlášen za hrozící sesutím. Jak z řečeného patrně, šlo o správní exekuci nuceným vyklizením z bytu, nařízenou okresním úřadem, jejímž výkonem byla pověřena žalovaná obec. Šlo o výkon veřejné moci v zájmu veřejném a z důvodů bezpečnostních, jenž je upraven